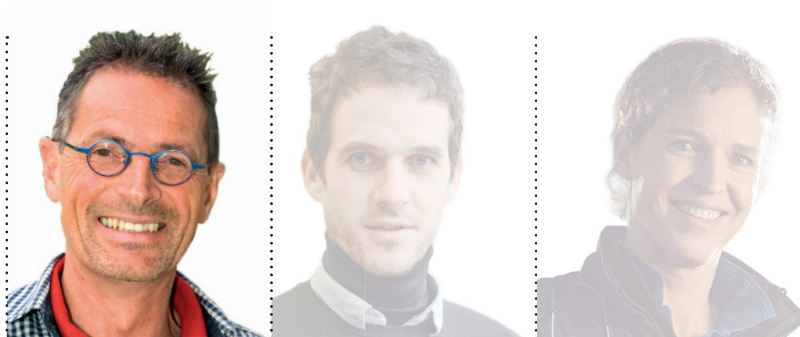

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), en Annemiek Veenkamp van Dierenartspraktijk Flevoland wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziekte tot behandeling.

Kale, verdikte hakken

vaak te wijten aan te krappe ligboxen

naam aandoening

kale, verdikte hak

verschijnselen

symptoomloos tot slijter

oorzaak

te krappe ligboxen en harde boxbedekking

preventie

ligboxen aanpassen

Na het uitvoeren van het KoeKompas spraken de veehouder en ik over de mogelijke oorzaken van de drukplekken boven knie en heup en de kale en dikke hakken bij een aantal van zijn melkkoeien.

Het 'schuren' van de hak over de boxbedekking bij het gaan liggen en opstaan veroorzaakt haarverlies en daarmee de kale hak. De kale huid is kwetsbaar en al snel ontstaat een korstje, een wondje of een verdikking. En als het echt ontstoken raakt, ontstaat een abces. Via de bloedbaan kunnen vanuit zo'n abces ook de longen, de lever, de nieren of de hartspier/hartklep ontstoken raken. Het gevolg is een zieke koe en in een ernstig geval een slijter of zelfs een dode koe.

De melkkoeien van nu zijn groter, ruimer en zwaarder dan die van twintig jaar geleden. Ze vreten meer, ze drinken meer en geven ook meer melk. De maatvoeringen van stal, voerhek, looppaden, ligboxen en die van de melkstal moeten passen bij de koeien die erin verblijven.

De boxafmetingen, zowel de lengte, de breedte, de plaats en hoogte van schoft- en knieboom en de vrije kopruimte voor de box, bepalen voor een groot deel hoe soepel een koe gaat liggen en opstaat. De boxbedekking bepaalt hoe comfortabel de koe ligt.

De meeste koeien met een drukplek of een abces zijn niet echt ziek, maar suboptimaal gezond. Ze vreten wat minder, geven minder melk, lopen minder vlot en verliezen geleidelijk wat conditie. Doordat ze moeite hebben met gaan liggen en opstaan en/of niet lekker liggen, blijven ze langer staan, vaak half in de box met de achterpoten nog op de roostervloer. Dat geeft dan weer een hogere klauwbelasting met meer kreupelheid als gevolg. En als deze koeien dan eenmaal liggen, is opstaan een hele opgave die de voeropname en de melkproductie niet ten goede komt. Het strohok is voor deze dieren de beste plek, maar daarnaast is preventie tegen nieuwe gevallen door het verbeteren van het koecomfort cruciaal. Dat wil zeggen: zorg voor een goed afgestelde (kartel)schoft- en knieboom, voldoende ligruimte, ruim voldoende kopruimte en een zacht ligbed met diepstrooisel, waterbed of een voldoende dikke en zachte koematras. Droog en schoon uiteraard.

In deze voor de agrarische sector politiek onzekere tijden is het ongetwijfeld lastig om investeringskeuzes te maken, maar het verbeteren van het koecomfort zorgt voor een hogere voer- en wateropname, meer melk, een langere levensduur, minder behandelen en meer arbeidsvreugde. Happy cows, happy farmers.